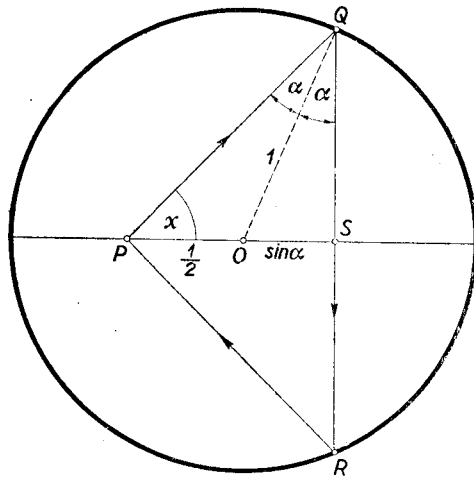

I. megoldás: Jelöljük a visszaverődési pontokat Q és R -rel (4. ábra).

4. ábra

A $PQR\Delta$ egyenlőszárú és a szimmetria viszonyoknál fogva $PO \perp QR$. A beesési merőleges (a visszaverődési pontban a körérintőre merőleges egyenes) jelen esetben a QO körsugár. Legyen az $\angle OQP = \angle OQR = \alpha$, a PO egyenes metszéspontja QR -re legyen S , a keresett $\angle OPQ$ -et jelöljük x -szel. Akkor $OS = \sin \alpha$, továbbá a feladat szerint $OQ = 1$, és $OP = \frac{1}{2}$.

Felhasználva a szögfelező-tételt

$$\frac{OS}{OP} = \frac{QS}{QP},$$

vagyis

$$2 \sin \alpha = \cos 2\alpha.$$

De $\cos 2\alpha = \cos^2 \alpha - \sin^2 \alpha = 1 - 2 \sin^2 \alpha$, amely értéket a jobboldal helyére írva, és rendezve a

$$(1) \quad 2 \sin^2 \alpha + 2 \sin \alpha - 1 = 0$$

goniometriai egyenlethez jutunk. Ennek egyik gyöke 1-nél nagyobb abszolút értékű, a használható gyök

$$\sin \alpha = \frac{\sqrt{3} - 1}{2} \approx 0,3660, \quad \text{és így} \quad \alpha = 21^\circ 28'.$$

(A tompaszögű megoldás ismét nem jön tekintetbe.)

Tehát a keresett szög

$$x = 90^\circ - 2\alpha = 90^\circ - 42^\circ 56' = 47^\circ 4'.$$

II. megoldás: A szögfelező-tétel felhasználása nélkül is többféleképpen juthatunk az (1) egyenlethez. A legegyszerűbben úgy, hogy az OPQ háromszögre alkalmazzuk a sinus-tételt:

$$\sin x : \sin \alpha = 1 : \frac{1}{2},$$

amiből

$$(2) \quad \sin x = 2 \sin \alpha.$$

De $\sin x = \sin(90 - 2\alpha) = \cos 2\alpha = 1 - 2 \sin^2 \alpha$, amely értékét (2)-be írva, nyerjük az (1) alatti egyenletet.

Megjegyzés: Azzal a triviális esettel, midőn a golyót a PO irányban lökjük el és az már *egy* (és tetszés szerinti számú) visszaverődés után halad át ismét a P ponton, nem kell foglalkozni, mert ezt az esetet a feladat szövege tulajdonképpen kizárja.